



**Ajuntament
de Barcelona**

Pacte per Barcelona

Un nou impuls per la ciutat

Ajuntament de Barcelona

Abril 2020

Índex

Introducció

Objectius, missió i visió

Criteris generals

Estructura i funcionament

Taula del pacte

Grups de treball sectorial i especialitzat

Síntesi de l'estructura

Resultat del pacte

Annex : Calendari de desenvolupament del pacte

Introducció

La situació generada per la pandèmia de la Covid-19 ha comportat una afectació global d'emergència sanitària i una aturada generalitzada d'activitat a tots els sectors de la societat. La pandèmia està provocant greus efectes sobre la salut i la mortalitat en la població de Barcelona, Catalunya i la resta de l'Estat i que ha posat a prova la capacitat de reacció dels nostres serveis públics.

En el marc d'aquesta emergència, la primera prioritat de l'Ajuntament ha estat protegir la salut de les persones, i amb aquesta finalitat ens hem bolcat juntament amb els agents de la ciutat, per atendre les necessitats socio-sanitàries, amb grans mostres de solidaritat i civisme ciutadà.

Per il·lustrar la gran aturada a nivell de ciutat que ha implicat l'adopció de mesures de confinament i d'aïllament social per combatre el virus, algunes dades de mobilitat donen compte de l'ampli seguiment d'aquestes a Barcelona: l'ús del metro i del bus s'ha reduït entre un 90% i un 95% i la circulació en cotxe al voltant d'un 80%. A Barcelona s'han deixat de fer més d'1,3 milions de desplaçaments en vehicle privat i 2,3 milions de desplaçaments en transport públic cada dia. L'accidentalitat, a més, ha baixat un 89%.

En la fase següent d'aquesta crisi, quan els efectes de l'aturada de tota mena d'activitats i l'alentiment de l'economia ja són un fet evident que està impactant directament contra tot el teixit i tots els col·lectius de la ciutat, es posa de manifest la necessitat de donar una resposta àmplia i consensuada a aquesta situació crítica excepcional provocada per la pandèmia de la Covid-19. Aquesta crisi afecta a tota la població, però no a tothom per igual. L'actual crisi social i econòmica està colpejant amb especial duresa als col·lectius que ja estaven en una situació més precària i a les dones, pel que la recuperació haurà de tenir una clara perspectiva social i de gènere. Hem de convertir aquest repte en una oportunitat per reduir les desigualtats

A partir d'aquest plantejament, l'Ajuntament de Barcelona impulsa, a través d'una mesura de govern específica, la definició d'un "Pacte per Barcelona", per reimpulsar la ciutat des de tots els àmbits i que ajudi a la recuperació social i econòmica, amb la implicació i la corresponsabilitat dels principals actors polítics, socials, econòmics i cívics de la ciutat.

Aquest ha de ser un pacte que vagi més enllà de la pròpia activitat competencial de l'Ajuntament, que ha de superar les fronteres de la política municipal, i que es vol construir amb una visió que contempli la ciutat des de la seva globalitat, des de la generositat, el consens i l'acord. Un pacte que permeti també treballar per enfortir el teixit econòmic i social de la ciutat, posant en valor les seves riqueses i fortalezes, i que aquestes siguin també palanques per impulsar un creixement socialment, econòmicament i ambientalment sostenible.

El treball conjunt per definir les bases per afrontar la situació actual també suposa una oportunitat per, fins i tot, mirar més enllà de la superació de la crisi de la Covid-19. No es tractaria només d'aturar el cop social i econòmic, sinó també de plantejar nous vectors i actius que poden contribuir a la transformació de Barcelona en el futur.

Hi ha elements que ens suggereixen que estem davant d'una crisi d'una magnitud que no havíem vist mai abans, durant les darreres generacions, i que necessàriament implicarà canvis profunds a nivell global. Per exemple, les estimacions sobre l'afectació econòmica i el col·lapse que la crisi tindrà sobre el PIB d'Espanya parlen d'una caiguda anual que es situaria, segons el Banc d'Espanya, entre un 6,6% i un 13,6% del mateix, quan a la crisi de l'any 2009 la caiguda va ser del 3,1%, i s'espera que la taxa d'atur es situï en nivell d'un 20%, aproximadament.

Els nous reptes que es derivaran d'aquesta situació requeriran, en molts casos, respostes que de ben segur també seran excepcionals i que ens obligaran a reinventar-nos.

En definitiva, ens trobem davant d'un moment històric que requereix situar-se a l'alçada de les dificultats que ja s'estan produint. Per això, impulsem un "Pacte per Barcelona", que permeti definir un nou començament per ciutat, que sigui l'eina per construir una Barcelona millor i més forta, amb el plantejament de que els èxits del propi pacte seran també els èxits de la ciutat mateixa.

Objectius, Missió i Visió

El “Pacte per Barcelona” es configura amb la missió d’aprofitar tot el potencial de Barcelona per poder superar la crisi del Covid-19 i generar un nou impuls per la ciutat.

La visió de futur del “Pacte per Barcelona” és la de recuperar, a mig termini, el dinamisme de la ciutat, amb la voluntat de donar respostes noves als reptes col·lectius sorgits durant la crisi de la Covid-19, treballant a partir de l’aprenentatge i dels canvis que suposa aquesta crisi i del coneixement col·lectiu acumulat.

A la vegada, no es tracta tan sols d’assolir el fons d’aquesta missió, sinó també de posar l’èmfasi en la forma de fer-ho: mitjançant el diàleg, el consens, l’acord, el compromís i la corresponsabilitat entre els agents públics i privats implicats.

A través d’aquest plantejament, es defineixen el conjunt d’objectius estratègics del pacte, que recullen una visió global sobre el reimpuls per la ciutat en aquests moments:

- Garantir i adaptar les finances municipals a la nova normalitat i en base a les noves prioritats que es derivin de la crisi de la Covid-19.
- Reimpulsar Barcelona, a nivell socioeconòmic i cívic, per tal que la ciutat superi la situació generada per la crisi.
- Avançar amb criteris d’equitat i justícia social, per no deixar a ningú enrere.
- Construir un model de ciutat que reforci la salut i les cures.
- Reforçar la transformació digital de l’economia i la transició energètica com a vectors clau dels canvis necessaris per tal d’afrontar l’emergència climàtica i també com a motors per la generació de riquesa i repartir-la equitativament.
- Vetllar per una ciutat més habitable, convivencial i resiliència.
- Tenir cura dels efectes que la crisi de la Covid-19 pugui generar en l’espai públic i els seus usos.
- Protegir i consolidar la reputació internacional de Barcelona.
- Impulsar la col·laboració públic-privada, posant en valor al conjunt d’actors polítics i socioeconòmics en la reactivació i recuperació de la ciutat, a través del compromís, l’acord i la co-responsabilitat.
- Aprofitar el potencial de l’àmbit urbà i metropolità per a ser multiplicador de les polítiques que es desenvolupin.
- Empoderar la ciutat per esdevenir l’espai més eficient des d’on actuar com a motor de la recuperació socioeconòmica.

Criteris generals

Enfocament:

- Treballar per un pacte que respongui a la doble finalitat de la recuperació econòmica i social. Això es tradueix en el relançament del teixit productiu, comercial i econòmic de la ciutat, al mateix temps que es prioritza la cohesió social, que es promou l'ocupació de qualitat, protegint els drets socials de totes les persones, especialment les més vulnerables i castigades per la crisi, i reduint les desigualtats. En el context actual d'exigència, totes aquestes finalitats no són incompatibles, sinó que es troben estretament vinculades l'una amb l'altra.

Abast temporal:

- El pacte ja és necessari. Per tant, quan abans es concertin objectius i esforços, més ràpida i sòlida serà la recuperació. Caldria tenir enllestit l'acord en un període de 2-3 mesos. És a dir, com a molt tard, l'aprovació i signatura definitiva del pacte s'hauria de produir durant el mes de juliol de 2020 (veure Annex).
- El pacte ha de tenir un horitzó de mig termini. Per poder desenvolupar les mesures principals, per atendre els acords més immediats, per consolidar actuacions i per monitoritzar resultats. Tenint tot això en compte, creiem que 18 mesos pot ser un marc temporal raonable per al desenvolupament del pacte. És a dir, definirem un horitzó de vigència fins al desembre de l'any 2021.

Abast territorial:

- L'acord ha de ser un pacte pensat per a la ciutat de Barcelona, però fet amb visió metropolitana, amb voluntat de concertar amb els municipis veïns del nostre entorn, així com també amb la voluntat de coordinar-nos eficaçment amb la resta d'administracions (Àrea Metropolitana de Barcelona, Diputació de Barcelona, Generalitat de Catalunya, Estat i Unió Europea).
- La mirada de Barcelona per al període que vindrà ha de ser també internacional, perquè som una ciutat global, amb un sector econòmic i productiu que va més enllà de les nostres fronteres i perquè cooperem amb altres ciutats en els àmbits culturals, científics i socials, des d'una visió oberta.

Concertació:

- Es tracta d'assolir un pacte de ciutat que, a imatge dels grans acords que Barcelona ha fet en les darreres dècades (Pla Estratègic Barcelona 2000, Agenda 21 de Barcelona, Pacte per la Mobilitat, etc.), incorpori des del seu inici la participació i la implicació dels agents socials, cívics i econòmics de la ciutat.
- Cal assolir un consens participat sobre la diagnosi i els principals objectius per poder sumar sinergies a partir de la corresponsabilitat i l'aportació dels diversos actors.

Estructura i funcionament

Per constituir el “Pacte per Barcelona”, per al reimpuls de la ciutat des de tots els àmbits, es realitzarà un treball conjunt amb els principals agents econòmics, socials, culturals i educatius, i, naturalment, també amb els set grups polítics amb representació al Consistori municipal.

Per tal d’ordenar aquest treball conjunt, es dotarà al pacte d’una estructura coherent que permeti diferenciar entre diversos espais de treball, ubicant als actors implicats en funció dels objectius plantejats i de la tasca que correspongui dur a terme en cada cas: una taula del pacte i també grups de treball sectorial i especialitzat.

Com a element de suport a nivell tècnic, la Direcció de Serveis de Relacions Institucionals actuarà com a secretaria tècnica del pacte.

Taula del pacte

La formulació d’un pacte o acord ha de tenir forçosament uns actors principals que n’assumeixin el lideratge i l’impuls. La taula del pacte serà l’espai de treball que agruparia aquests actors i que, en conseqüència, esdevindria el nucli principal a través del qual pivotaran els grans acords i la cerca dels principals consensos. A través de la taula es busca implicar i posar en valor al conjunt d’actors polítics i socials de la ciutat en la reactivació i reimpuls de ciutat, des del compromís i la co-responsabilitat.

Els criteris a través dels quals es defineix la composició d’aquesta taula són:

- Màxima representació: prioritzar organismes, sempre que sigui possible, de segon o tercer nivell (federacions d’entitats o agrupacions de federacions).
- Garantir la presència dels diversos sectors de la ciutat.
- Atendre les limitacions actuals: les deliberacions i debats hauran de ser telemàtics, almenys durant una primera fase. Per aquest motiu, si bé una taula de ciutat en condicions ordinàries podria arribar a 80-100 representants, en les condicions actuals es considera que un nombre òptim d’integrants de la mateixa (per poder garantir una mínima participació real i efectiva) ha d’estar al voltant de les 50 persones.

De l’aplicació d’aquests criteris i tenint en compte els objectius que justifiquen el “Pacte per Barcelona”, en resultaran el conjunt d’actors i membres que integraran la composició de la taula del pacte.

Amb tot, es planteja que la pròpia taula del pacte pugui estudiar i definir la creació de grups de treball amb altres membres convidats o avaluar altres vies per garantir un procés més obert, així com comptar amb la participació d’experts de reconegut prestigi que puguin aportar valor als temes tractats. En aquest sentit, la taula també serà un espai per canalitzar les propostes sectorials relacionades amb els objectius i les finalitats del reimpuls de Barcelona.

La taula del pacte es reuniria, de forma ordinària amb periodicitat mensual, durant tota la vigència del pacte, així com de forma extraordinària quan la situació excepcional ho requereixi.



Taula del Pacte per Barcelona

Definir, validar i impulsar
els continguts del pacte

Disseny
d'estratègies i
propostes

Concretar
acords

Propostes
sectorials

Adaptació
a la nova
normalitat

Dades

La materialització del treball que es desenvolupi a la taula s'ha de concretar en el resultat final del pacte, i en els documents que concretin els acords que s'assoleixin, i que hauran de ser validats per part de la mateixa taula.

Grups de treball sectorial i especialitzat

Per tal d'aprofitar millor tot el potencial de la ciutat, en forma d'agents socials, econòmics, cívics, culturals, educatius o esportius, es contempla la creació de grups de treball sectorial i especialitzat.

Des d'aquests grups es planteja realitzar un treball més específic, amb la voluntat de garantir espais que permetin analitzar l'afectació de la crisi sobre sectors concrets, així com elaborar i elevar propostes a la taula del pacte.

En virtut dels objectius plantejats pel pacte, i per tal de donar cobertura als diferents sectors de la ciutat, es planteja la posada en marxa de quatre grups de treball específics, en els següents àmbits:

- Economia
- Model urbà
- Social
- Cultura-Internacional-Esportiu

De la creació d'aquests grups de treball, així com la seva composició, s'informarà a la pròpia taula del pacte. Dita composició podrà ser ampliada o modificada, posteriorment, en funció de les necessitats que es determinin en cada cas. Tanmateix, la periodicitat de les reunions d'aquests grups de treball serà establerta pels propis grups, segons les pròpies dinàmiques dels mateixos.



Síntesi de l'estructura del pacte

- **Taula del Pacte per Barcelona:**
 - Òrgan representatiu i deliberatiu on s'ha de concretar el contingut del pacte.
 - Aprova objectius, metodologia i resultat final.
 - El componen unes 50 persones, entre membres del govern municipal, grups polítics de l'oposició i agents socials, econòmics, cívics, culturals, educatius i esportius.
 - Reunions ordinàries mensuals.

- **Grups de treball específics:**
 - Per cobrir millor els espais sectorials, així com per optimitzar el treball i focalitzar-lo en alguns aspectes més concrets, es procedirà a la creació de quatre grups de treball específics, en els següents àmbits: economia, model urbà, social i cultura-internacional-esportiu.
 - Eleven propostes a la taula del pacte.
 - Es componen per part d'actors i agents relacionats amb la matèria concreta del grup de treball, i en base a la proposta inicial, es coordinarien des de cada tinència implicada en la temàtica del grup.

La Direcció de Serveis de Relacions Institucionals actuarà com a secretaria tècnica del pacte.

Resultat del pacte

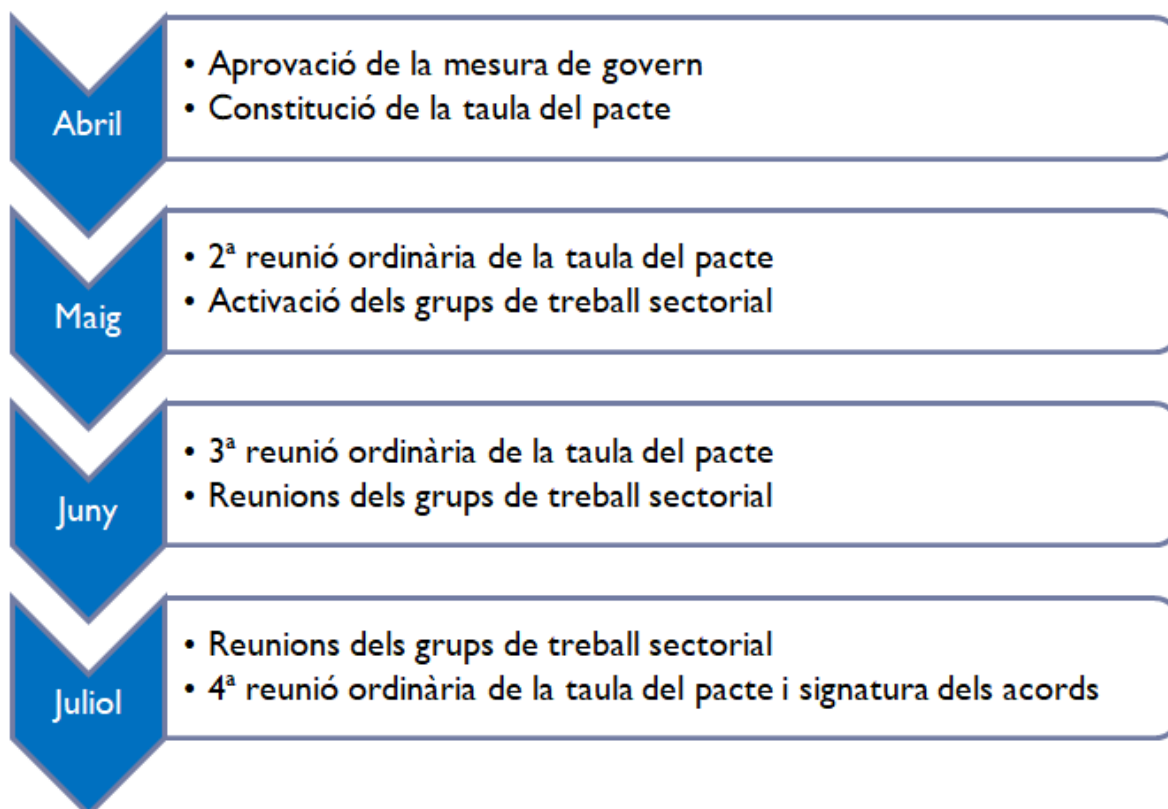
Per poder estructurar de quina manera s'han de recollir els resultats del "Pacte per Barcelona", es planteja que a través dels treballs que s'hi desenvolupin, es materialitzin els següents documents o acords:

- **Un manifest inicial:** un document declaratiu que es pugui signar i subscriure per part de multitud d'actors de la ciutat. Ha de servir per visualitzar el consens inicial entorn de la construcció d'una visió de futur immediat, que sigui estimulants i mobilitzadora a l'hora. Hauria de ser un manifest obert a la signatura d'entitats individuals, federacions, centres docents, grups i col·lectius diversos, etc.
- **Un Decàleg de 10 grans línies d'acord estratègic:** un document validat per la taula del pacte i que hauria de sintetitzar els grans elements d'acord a nivell estratègic. Es planteja que tingui forma de decàleg i que cadascuna de les línies pugui concretar diverses mesures concretes i tangibles per al període 2020-21. Han de ser línies clares que permetin donar un impuls a la recuperació de la ciutat, amb grans i nous acords, i que contemplin les actuacions de diferents actors (decisiones d'àmbit municipal, actuacions pròpies dels actors privats i també les peticions o recomanacions a d'altres administracions).
- **Un conjunt tancat d'indicadors:** compartit entre tots els actors, relatius a l'estat de la ciutat, que permetin monitoritzar la seva evolució i també l'impacte -quan sigui possible- de les mesures que s'hagin acordat al pacte.

Annex 1

Calendari de desenvolupament del pacte

A partir dels plantejaments recollits en aquest document sobre l'abast temporal per tal d'assolir el pacte, es planteja el calendari de desenvolupament següent, comprés entre els mesos d'abril i juliol d'enguany:



Pel que fa a l'horitzó de vigència del pacte, un cop es produeixi la seva aprovació i signatura, es planteja que arribi fins a finals de l'any 2021, uns 18 mesos, el que s'entén com un termini raonable en tant que els acords han de contemplar mesures i accions que s'apliquin en un mig termini:

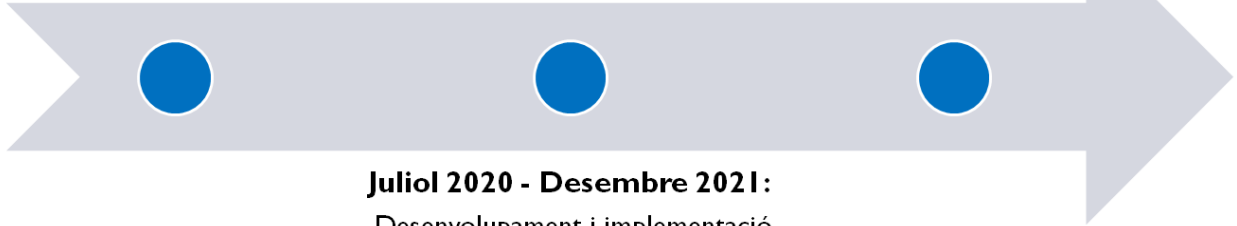


Juliol 2020:

Aprovació i signatura
del Pacte per Barcelona

Desembre 2021:

Finalització de la
vigència del pacte



Juliol 2020 - Desembre 2021:

Desenvolupament i implementació
d'accions i mesures